

Anna Leciejewiczowa

Strachów, gm. Łagiewniki, woj.
wrocławskie. Stanowiska 2 i 2a

Informator Archeologiczny : badania 17, 53-54

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STEFANKOWICK, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 23

Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii Polski
Muzem Regionalne im. Stanisława Staszica
w Hrubieszowie

Badania prowadzili: dr Andrzej Kokowski i Wiesław Koman.
Finansowało BRUŻ w Zamościu. Pierwszy sezon badań.
Osada i cmentarzysko kultury strzyżowskiej, ślad osad-
nictwa kultury zarubińskiej.

Stanowisko odkryte w trakcie badań powierzchniowych AZP na północnym stoku doliny bez-
względnie cieku płynącego wzdłuż wsi. Zajmuje ono wyraźny cypel o ekspozycji południowej. Na po-
wierzchni znaleziono kilka siekier, dużą ilość narzędzi krzemianych, amulet kościany i bardzo
dużą ilość ceramiki naczyńowej. Z uwagi na monokulturowy charakter obiektu postanowiono podjąć
badania sondżowe, których celem było pozyskanie nowych źródeł dla poznania kultury strzyżowskiej.

Stanowisko przeoryte po osi S-N wykopał o długości 30 m i szerokości 1 m. W wyniku dokona-
nych, w miejscach odkrytych obiektów, poszerzeń przebadano łącznie powierzchnię 60,75 m². Na stru-
tygrafię stanowiska składają się: humus grubości około 30 cm, warstwa spływową grubości od 10 do
25 cm, warstwa osadzienna grubości od 30 w części północnej do 50 cm w części południowej stano-
wiska, którą można identyfikować z "warstwą kulturową" kultury strzyżowskiej. Odkryto łącznie
4 obiekty tej kultury, w tym jeden grób szkieletowy.

Za źródła ruchomych na uwagę zasługują dwie kościelne piszczałki/??/ i amulet z szablki dzika,
znalezione w warstwie kulturowej. Ponadto znaleziono narzędzia krzemienne i kościelne, oraz cer-
amikę naczyńową.

Stwierdzono nieliczne występowania materiałów typu zarubińskiego.

Materiał znajduje się w Muzeum Regionalnym w Hrubieszowie.

Badania będą kontynuowane.

STEFANKOWICE, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 30

patrz okres wpływów rzymskich

STRACHÓW, gm. Łagiewniki
woj. wrocławskie
Stanowiska 2 i 2a

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Nadodrza
we Wrocławiu

Badania prowadziła dr Anna Leocijowiczowa. Finansował
IHM PAN. Działalność sezon badań. Osady neolityczne
kultury ceramiki wstęgowej rytej i pucharów lejkwatych.
Ślady osadnictwa średniowiecznego.

Prace wykopaliskowe przeprowadzono w zachodniej i wschodniej części wyznaczenia.
W trzech wykopach odkłonięto łącznie 550 m². Przebadano powierzchnię między skupiskami zabudowań
północnej fazy kultury ceramiki wstęgowej rytej - S III i S IV stwierdzając słuszność przypuszcze-
nia, że osiedle składało się z odrębnych gospodarstw rozdzielonych przestrzenią niezabudowaną.
Odkłonięto w pałaj zarys jednego z dwóch domów w skupisku S IV. Rozpoznano otoczenie dawniej
odkrytej jamy i zawierającej dość szerególny inventarz i stwierdzano, że była ona znacząco odda-
lona od zabudowań. Potwierdzałoby to hipotezę jej specjalnej, może związanej z kultem funkcji.
Ponadto natrafiono na ślady osadnictwa kultury pucharów lejkwatych. Odkłonięto kilka
fragmentów dużego zespołu jam zasobowych różnej wielkości i kształtu, wykopanych obok siebie.

Sięgają one 110-290 cm głębokości. Zawierały bogaty inventarz ruchomy: nianki naczyń, gliniane przędliki, zachowaną prawie w całości glinianą figurkę krowy, narzędzia z krzemienia narzutowego /w tym zerowate grodziki strzał/ oraz a innych gatunków kamieni, kości zwierzęce i kościelana szydła, liczne grudy polepy z odciskami drewnianych konstrukcji i szczątków roślinnych. Są to typowe materiały późnej fazy śląsko-morawskiego wariantu południowej grupy kultury pucharów lejkowatych.

Odsłonięto też fragment przebiegającej stok wzdłuż drogi, którą na podstawie znalezionych ceramiki można datować na XIII-XIV w.

Materiały zabytkowe złożono w ZAN IREM PAN we Wrocławiu.

Przesiada się kontynuację badań stanowisko w przyszłym roku.

STRYKOWICE, gm. Waśniów
woj. kielecki
Stanowisko 1 i 1B

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Anna Uzarowicz-Chmielewska.
Finansował WOAŚ w Kielcach. Szósty sezon badań.
Osada kultury lendzielskiej i kultury pucharów lejkowatych.

Wykopiska miały na celu: 1/ dalsze badania wnętrza osady, 2/ badania południowo-zachodniej peryferii osady, 3/ poszukiwanie dalszego przebiegu fasy.

Badania wnętrza osady skoncentrowano w pobliżu najwyższego punktu wzniesienia, na którym znajduje się stanowisko, gdzie założono 2 wykopy o łącznej powierzchni 231 m². Odkryto dużą jamę lendzielską z dnem na głębokości 150 cm, w której obok typowej ceramiki i wśród zabytków krzemienych znaleziono wkładki do siepiów kultury lendzielskiej. Obok przylegała do niej mniejsza jama wypełniona resztkami paleniska. Nad jamę lendzielską znajdowały się masy lessowe, jednakże powstało po niej zagłębienie, w którym zachowała się warstwa kulturowa z zabytkami kultury pucharów lejkowatych. Jest to pierwsze odkryte miejsce, gdzie zachowała się warstwa kulturowa na stanowisku. W pobliżu niej odkryto 4 jamy kultury pucharów lejkowatych z licznymi zabytkami. W drugiej wykopie w jamie nr 31, sięgającej do głębokości 120 cm, odkryto bardzo dużo ceramiki i pośród niej 3 oszki naczyń i dno z uchem oszobionym stylizowaną główką wołu, siekiere, przędliki, kościelany grót oraz kości zwierzęce. Druga jama 32 wypełniona była warstewkami 5-7 cm z białego i brązowego mułku lessowego, który powstaje zazwyczaj w wodzie. Jama ta zapewne stanowi pozostałość zbiornika na wodę.

Drugie miejsce badań o charakterze sondazowym, znajdowało się pod stokiem południowo-zachodnim wzdłuż i położone było 10 m niżej szczytu wzniesienia, gdzie znajdowała się osada. W miejscu tym spodziewano się amonitarska związanego z osadą, ponieważ właściciel pola znalazł tam uprzednio ludzką czaszkę i kości. Na małym odcinku 25 m² natrafiono aż na 3 duże jamy. Jama 1-płytką, zawierała czaszkę ludzką i ście zachowane kości szkieletu, oraz siekiere, drapaż, duży odlupek krzemienisty i 2 przędliki. Znaleziono w niej też dużo drobnych kłusek i odpadów krzemienych, które wyglądają jak materiał z jam odpadkowych. Być może w istniejącej jamie gospodarstwo złożone smarłego, nadając jej wtórnie funkcję grobu. Jama 2- o głębokości 120 cm zawierała duże ceramiki oraz porozbijanych kości zwierzęcych. Miała ona gospodarczy charakter i prawdopodobnie przechowywano w niej i przetwarzano mięso zwierzęce. Połączona ona była na głębokości 45 cm z jamą 3. Jama 3 obfitowała w warstwy pyłu i węgla oraz ceramikę i kości zwierzęca. Jej funkcja związana była prawdopodobnie z zainstalowaniem w niej pieca.

Ponadto badano dalszy przebieg fasy przy pomocy sondy wiertniczej. Przy ostatnim otworze w którym wykryto fosę od strony północno-zachodniej założono 18 otworów wiertniczych i nie natrafiono na dalszy jej ciąg. Przeprowadzono również 2 ciągi wierceń na długości 60-150 m w miejscu gdzie powinna przebiegać fosa, założony jej owalny kształt i tutaj wynik był negatywny. również nie ma śladów fasy w jarze idącym przez stanowisko. Przypuszcza się, że fosa otaczała osadę tylko od strony północnej, co było zaplanowane przez budowniczych lub też że prace podjęto przy jej budowie zostały przerwane z jakichś względów.

Materiały przechowywane są w PMA

Badania będą kontynuowane.